

اهداف یادگیری و انتظارات پس از مطالعه:

- 1- آشنایی بیشتر و عمیق تر با تحمیدیه
- 2- تقویت توانایی خواندن متن درس با لحن مناسب
- 3- آشنایی بیشتر با سعدی و کتاب بوستان
- 4- تقویت علاقه نسبت به بندگی خداوند
- 5- درک و استخراج پیام متن
- 6- توجه به آموزه فرهنگی آغاز کارها با یاد و نام خداوند بزرگ

قالب شعر: مثنوی

برگرفته از: بوستان سعدی

مفهوم ستایش:

در ادبیات کشور ما هر کتابی با ستایش خداوند یکتا آغاز می گردد و این ستایش ها روح انسان را به سمت آرامش سوق می دهد. ستایش گاهی در قالب شعر است و گاهی در قالب نثر. شعر « به نام خدایی که جان آفرید » تحمیدیه به کتاب بوستان سعدی است.

ای نام نکوی تو، سر دفتر دیوان ها وی طلعت روی تو، زینت ده عنوان ها

مستوره کردستانی

معنی بیت: ای خدایی که نام زیبای تو، همیشه در آغاز دیوان اشعار شاعران قرار دارد و ای خدایی که دیدن رویت «در قسمت آغازین کتاب ها»، تزئین کننده آغاز و عنوان کتاب هاست.

نکات ادبی: ای در اول بیت نشانه حرف ندا و منادای پنهان خدا است.

به نام خدایی که جان افرید

حکیم سخن در زبان افرین

به نام خداوند جان افرین

معنی بیت: با نام خداوندی سخن خود را آغاز میکنم که جان انسان را افرید؛ خداوند دانایی که توانایی سخن گفتن را در زبان انسان به وجود آورد.

نکات دستوری: جان افرین ترکیب فاعلی مرخم. مرکب و ترکیب وصفی مقلوب. زبان: متمم بیت دو جمله دارد.

مرخم: حذف کردن بخشی از صفت = زینت دهنده «**نده**» = زینت ده

مقلوب: جابجایی موصوف و صفت در یک ترکیب وصفی = پاک دل / دل پاک

ارایه ادبی: تلمیح: اشاره به سوره الرحمن > انسان را افرید و به او قدرت تکلم داد <

خداوند بخشنده دستگیر کریم خطابخش پوزش پذیر

معنی بیت: خداوندی که بخشنده نعمت به انسان و یاری رسان اوست؛ خداوند بزرگواری که گناهان را میبخشد و توبه پذیر است.

نکات دستوری: تنسیق: بخشنده ی دستگیر و کریم خطابخش پوزش پذیر بیت یک جمله است.

تنسیق: آوردن چند صفت برای یک موصوف را تنسیق می نامند.

ارایه ادبی: تلمیح/ خطابخش به ستار العیوب اشاره دارد.

پرستار امرش همه چیز و کس بنی ادم و مرغ و مور و مگس

معنی بیت: همه موجودات، از انسان گرفته تا پرنده و مورچه و مگس، مطیع و فرمان بردار او هستند.

نکات دستوری: جمله اسنادی است. پرستار امرش: مسند جمله/ هستند: فعل حذف شده جمله/ همه چیز و کس > بنی ادم و مرغ و مور و مگس < مسندالیه _ بیت یک جمله است.

ارایه ادبی: مراعات انظیر بین مرغ و مور و مگس / مجاز: بنی ادم و مرغ و مور و مگس مجاز جز به کل > از همه موجودات <

مجاز: به کاربردن کلمه در غیر معنای حقیقی که دو نوع جز به کل و کل به جز دارد.

یکی را به سر، بر نهد تاج بخت یکی را به خاک اندر ارد ز تخت

معنی بیت: خداوند بر سر کسی تاجی از خوش بختی می گذارد > به او عزت و سربلندی می بخشد < و یکی را از مقام و موقعیت بالای پادشاهی پایین میکشد > خوار و ذلیلش میکند <.

نکات دستوری: تاج بخت مفعول جمله اول/ [را] در جمله اول فک اضافه است. یکی را به سر برنهد یعنی به سر یکی/ [را] در مصراع دوم نشانه مفعول است _ بیت دو جمله دارد.

ارایه ادبی: تلمیح اشاره به سوره ال عمران ایه 22 [عز من تشاء و تذل من تشاء: حکومت و فرمانروایی را به هر کس بخواهد می دهد و از هر کس بخواهد می گیرد] _ کنایه: 1- تاج بر سر نهادن کنایه از بزرگی رساندن 2- از تخت به خاک آوردن کنایه از پست کردن / جناس: بین بخت و تخت و سر و بر جناس ناقص اختلافی است/ اضافه تشبیهی: تاج بخت

گلستان کند اثنی بر خلیل گروهی به اثنی برد زاب نیل

معنی بیت: خداوند به قدرت خود، اثنی را برای حضرت ابراهیم تبدیل به گلستان میکند و عده ای افرعون و یارانش آرا نیز با غرق کردن در رود نیل، به جهنم می برد.

نکات دستوری: اثنی در مصرع اول مفعول است - متمم ← خلیل و اثنی - 2 جمله

آرایه ادبی: آرایه تلمیح ← اشاره به داستان عبور حضرت ابراهیم از اثنی و غرق شدن فرعونیان - تضاد ← آب متضاد اثنی

به درگاه لطف و بزرگیش بر بزرگان نهاده بزرگی ز سر

معنی بیت: همه قدرتمندان و بزرگان دنیا، در برابر مهربانی و عظمت خداوند، تکبر و بزرگی خود را کنار گذاشته و اعلام بندگی کرده اند.

نکات دستوری: مفعول ← بزرگی - متمم ← بزرگیش - از سر نهادند ← فعل ویژگی تاریخی : آوردن دو حرف اضافه « به و بر » برای یک متمم - 2 جمله

آرایه ادبی: جناس ← سر و بر (جناس ناقص اختالفی) - کنایه ← از سر نهادن کنایه از فراموش کردن - تکرار ← تکرار کلمه ی بزرگ

جهان، متفق بر الهیتش فرومانده از کنه ماهیتش

معنی بیت: همه موجودات عالم به مقام خداوندی خدا، معترف و هم عقیده اند و از شناخت حقیقت وجود او عاجز و ناتوان مانده اند.

نکات دستوری: جهان ← مسندالیه هردو جمله - متفق ← مسند - متمم ← الهیتش و کنه ماهیتش - 2 جمله

آرایه ادبی: مجاز ← جهان: کل به جز از مردم - کنایه ← فرومانده کنایه از ناتوانی

بشر، ماورای جالالش نیافت بصر، منتهای جمالش نیافت

معنی بیت: انسان نتوانست شکوه و عظمتی برتر و بالاتر از شکوه و عظمت خداوند بیابد. چشم بشر نتوانست همه زیبایی خداوند را درک کند.

نکات دستوری: مفعول ← منهای جمالش - 2 جمله

آرایه ادبی: جناس ← «بصر و بشر» و «جاللش و جمالش» جناس ناقص اختالفی - مجاز ← بصر: جز به کل از انسان - ترصیع

صفایی به تدریج، حاصل کنی

تأمل درآینه دل کنی

معنی بیت: باید که در راه شناخت خداوند به دل پاک همچون آینه ات مراجعه کنی و بیندیشی، تا به مرور، به پاکی و صفا دست یابی.

نکات دستوری: به تدریج ← قید - صفایی ← مفعول - 2 جمله

آرایه ادبی: اضافه ی تشبیهی ← آینه ی دل

توان رفت جز بر پی مصطفی

محال است که سعدی راه صفا

سعدی، بوستان

معنی بیت: ای سعدی، قرار گرفتن در راه پاکی و صفا، بدون پیروی از راه اسلام ناممکن است.

نکات دستوری: تخلص ← سعدی - محال ← مسند - 3 جمله

آرایه ادبی: تخلص: نام مستعاری است که شاعر بر خود می نهد. شاعران اغلب تخلص خود را در آخرین بیت غزل یا قصیده ی خود می آورند، اما گاهی شاعران تخلص خود را در ابتدای غزل آورده اند. در گذشته شاعران تخلص خود را براساس نام ممدوح، اسم کوچک خود، لقب یا مقام و شغل خود یا زادگاه خود بر می گزیدند.

اعلام

سعدی شیرازی:

شیخ مصلح الدین از
بزرگترین شاعران و
نویسندگان ایران
است.

بوستان به شعر و گلستان
به نثر همراه با شعر و
دیوان اشعار از او
بجامانده و به مجموعه
این آثار کلیات سعدی
گفته می شود.

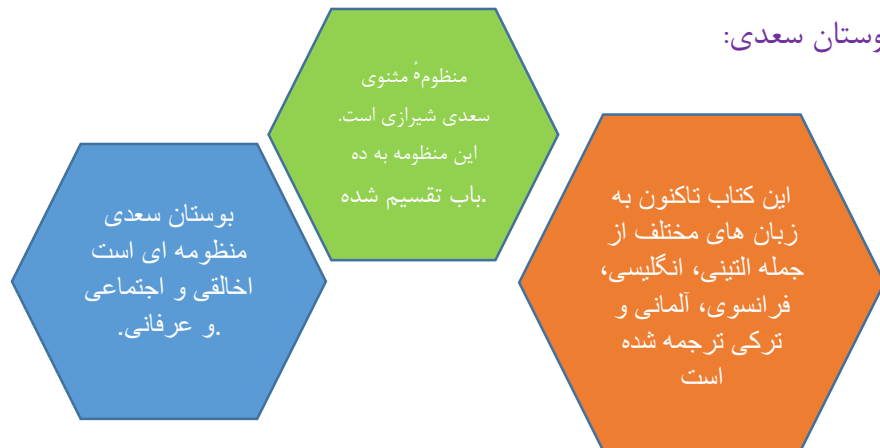
آموزش های مقدماتی
خود را در زادگاهش،
شیراز فرا گرفت و برای
ادامه تحصیل به بغداد
رفت.

مستوره کردستانی:

بوستان سعدی:

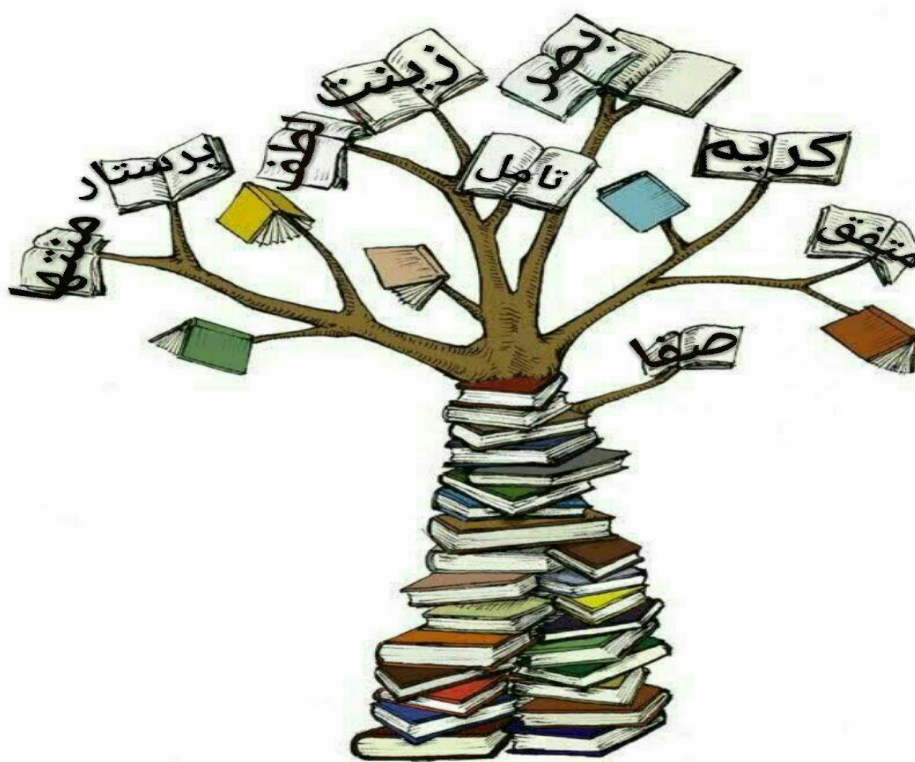
واژه یاب

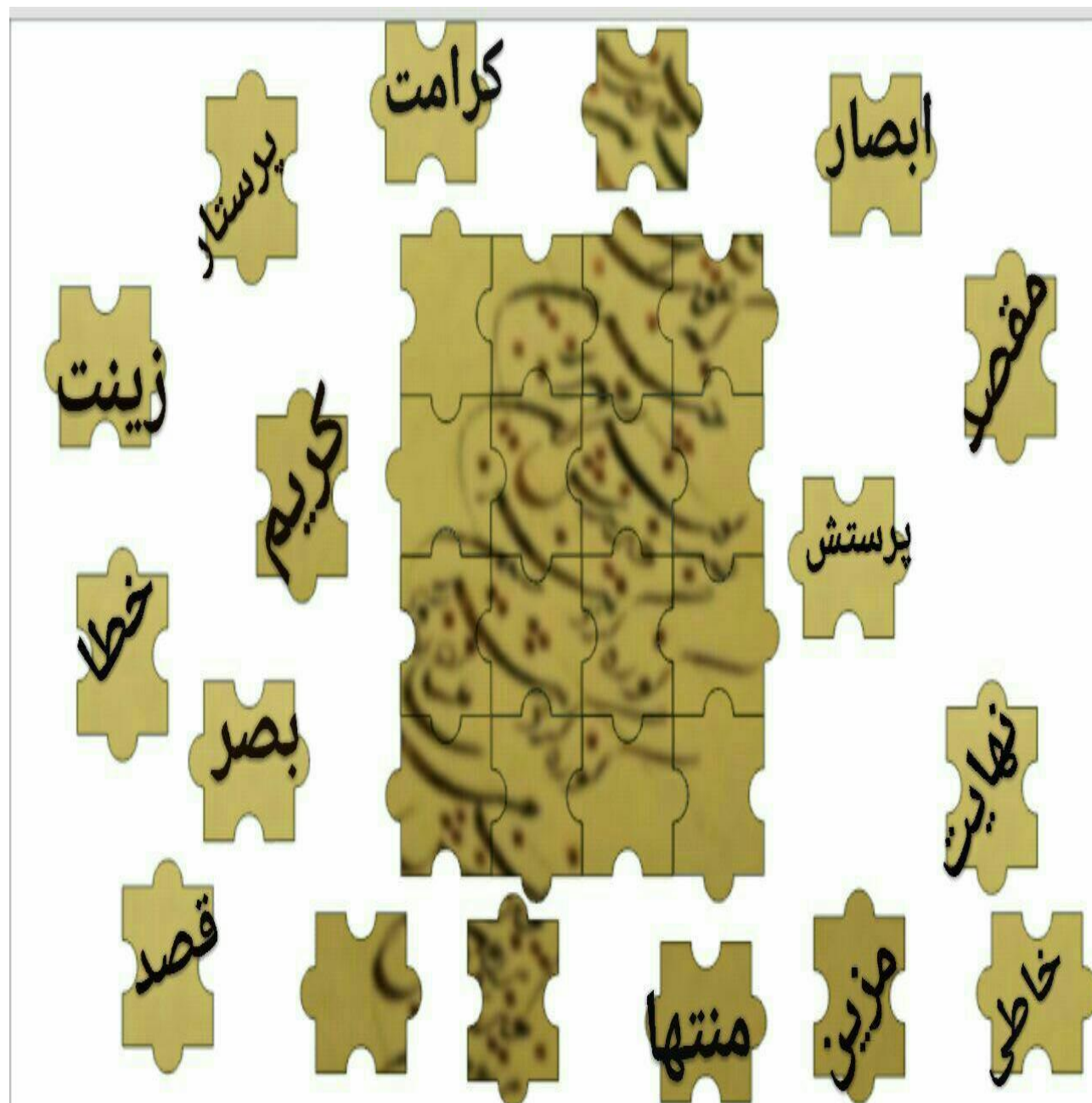
بخشنده	کریم
پذیرنده پوزش	پوزش پذیر
مطیع، فرمان بردار [از مصدر پرستیدن]	پرستار
ذات، پایان و حقیقت هر چیز	کنه
هم نظر، موافق	متفق
نهایت	منتها
ناشدنی، غیر ممکن	مُحال
خداوندی	الهیّت
حقیقت، ذات، چیستی	ماهیت
پشت سر، آن سوی، فراتر	ماورا
شکوه	جلال
کم کم	به تدریج
بینایی، بینش، چشم	بصر
یاری دهنده	دستگیر
زیبایی، نیکویی	جمال
بنی آدم = فرزندان آدم – انسان، انسان ها	بنی ادم
دنبال، پیرو	پی
اندیشیدن، فکر کردن	تأمل کردن
پاکی، پاک دلی، خلوص	صفا

هم خانواده ها

هم خانواده یا خوشه واژه کلمات داده شده را از درس بیابید و در قالب جمله ای از متن بنویسید.

هم خانواده ها و خوشه واژه های مرتبط با هم را پیدا کنید و بنویسید.

زیبایی آفرینش

انچه نادیدنی است، ان بینی

چشم دل باز کن که جان بینی

معنی بیت: چشم حقیقت بین دل خود را باز کن تا جان و روان را بینی و انچه را که با چشم سر نمی توان دید، مشاهده کنی.

درس اول

اهداف یادگیری و انتظارات پس از مطالعه:

- 1- آشنایی بیشتر با ساختار و محتوا
- 2- آشنایی بیشتر با صفات خداوند
- 3- آشنایی با قیصر امین پور
- 4- درک اینکه خداوند بر تمامی اعمال ما ناظر است
- 5- تقویت خوانش متن با لحن مناسب

پیش از اینها

مفهوم درس پیش از اینها:

این درس به نحوه ی صحیح عبادت و پرستش اشاره دارد. همان طور که در یک حکایت از نهج البالغه آمده است: «عبادت سه نوع است: مردمی خدا را به امید بخشش پرستیدند، این پرستش بازرگانان است؛ و گروهی او را از روی ترس عبادت کردند و این عبادت بردگان است؛ و گروهی وی را برای سپاس پرستیدند، و این پرستش ازادگان است.» بهترین نوع عبادت عبادتی است که خالصانه باشد و برای سپاس و ستایش خداوند باشد.

قالب شعر: مثنوی

خشتی از الماس خشتی از طلا

مثل قصر پادشاه قصّه ها

نکات دستوری: متمم ← قصر پادشاه قصه ها و الماس و طال - 2 جمله

آرایه ادبی: کنایه ← مصرع اول و دوم کنایه از با ارزش بودن - مراعات نظیر ← قصر و پادشاه و الماس و طال - تشبیه ← خانه ی خدا مثل قصر پادشاه قصّه ها است - واج آرایي ← - در مصرع اول - تکرار ← کلمه ی خشتی

هر ستاره پولکی از تاج او

ماه برق کوچکی از تاج او

نکات دستوری: مسند ← برق کوچک و پولک - 2 جمله

آرایه ادبی: تشبیه ← ماه مانند برق کوچکی از تاج اوست و ستاره ها مانند پولکی از تاج اوست - مراعات نظیر ← ماه و برق و ستاره

هیچ کس را در حضورش راه نیست

هیچ کس از جای او آگاه نیست

نکات دستوری: مسند ← آگاه - را در مصرع دوم ← را حرف اضافه - 2 جمله

آرایه ادبی: کنایه ← مصرع دوم کنایه از نپذیرفتن - جناس ← (را و راه) جناس ناقص افزایشی (نیست و کلمه ی تکرار کلمه :هیچ کس نیست) جناس تام

بین بیت 10 و 11 موقوف المعانی وجود دارد.

موقوف المعانی: در لغت ← داری معنای مشترک یا وابسته. در شعر، بیت هایی که معنای وابسته به یکدیگر دارند و جدا از هم، معنای کاملی نخواهند داشت.

مثل نوری در دل آینه است

مهربان و ساده و بی کینه است

نکات دستوری: مسند ← مهربان و ساده و بی کینه - 2 جمله

آرایه ادبی: تشبیه ← تشبیه خداوند به نور - اضافه استعاری ← دل آینه (نماد وجود انسان) - تلمیح ← به آیه ی (الله نور السموات و الارض)

از رگ گردن به من نزدیک تر

دوستی از من به نزدیک تر

آرایه ادبی: تلمیح ← به آیه ی (نحن اقرب الیه من حبل الوريد)

معنای بیت 22: عادت او دشمنی و ناراحتی و خشم نیست نام او نور است و نشانه اش روشنایی برای ما است.

خود ارزیابی

1- شاعر در مصرع «اینجا خانه خوب خداست» به چه نکته ای اشاره دارد؟

در مصرع «اینجا خانه خوب خداست» منظور از خانه، مسجد است.

2- درک و دریافت خود را از مصرع « نام او نور و نشانش روشنی » بیان کنید.

«نور» نام خداست و روشنی نشان اوست. منظور این است که وجود خدا سراسر نور است و از تاریکی در وجود او هیچ خبری نیست. روشنایی او باعث می شود که ما از گمراهی بیرون بیاییم و وجود او را حس کنیم.

3- چه راه هایی برای شناخت خداوند هستی وجود دارد؟

بهترین راه شناخت خداوند، شناختن او از طریق موجودات است. زیبایی، پیچیدگی، مهربانی و خشم و ... موجودات، نشانه زیبایی، پیچیدگی، مهربانی و خشم و ... خداوند است « به طور کلی می توان گفت اندیشیدن و تفکر درباره ی نعمت ها و هستی اطرافمان » زیرا هر موجودی در اصل نمود و نمایشگری از وجود خداوند است.

نظم و نثر-نوشته زبانی و نوشته ادبی

نظم و نثر: نوشته ای که به شعر باشد ، نظم نامیده می شود و نوشته غیر شعر را نثر می نامند.

نوشته زبانی: هرگاه بخواهیم فقط مقصود خود را بیان کنیم ، شیوه بیان ما زبانی است ؛ مثال : خورشید در صبح طلوع می کند

نوشته ادبی: هرگاه بخواهیم مقصود خود را زیباتر و تأثیرگذارتر بیان کنیم ، شیوه بیان ما ادبی است؛ مثال :
صبحگاهان خورشید به چهره شهر لبخند می زند.

گفت و گو کنید

1- درباره زمینه فکری شعر «ستایش» در گروه ها گفت و گو کنید.

زمینه فکری شعر سعدی ستایش خداست و در آن صفات خدا و همچنین معجزه بعضی از پیامبران ذکر شده است. این ابیات برگرفته از آیات قرآن است و زمینه فکری آن، همان فکر قرآنی است

2- درباره ارتباط مفهوم ایه زیر با متن درس پس از تامل و تفکر، گفت و گو کنید. «ما از رگ گردن به شما نزدیک تریم» (سوره «ق»، ایه 16) خدا از همه چیز و همه کس به ما نزدیک تر است. در همه جا حضور دارد و همیشه با ماست.

نوشتن

1- از متن «ستایش» و «درس اول» واژه هایی بیابید که در آنها یکی از حروف «ذ، ز، ض، ظ» به کار رفته باشد.

زبان - پوزش پذیر - جز - حضور - ذهن - لحظه - وضو

2- جدول زیر را کامل کنید.

فعل	بن مضارع	مصدر	زمان
رفت	رو	رفتن	ماضی- گذشته
دارد	دار	داشتن	مضارع- حال

3- ردیف و قافیه را در بیت هشتم و هجدهم شعر «پیش از اینها» مشخص کنید.

بیت هشتم: ردیف: نبود- نبود قافیه: ما- زیبا

بیت هجدهم: ردیف: تازه کرد- تازه کرد قافیه: رو- گو

4- سعدی در بیت زیر به کدام داستان های دینی اشاره دارد؟ «گلستان کند اتشی بر خلیل / گروهی بر آتش برد ز
اب نیل»

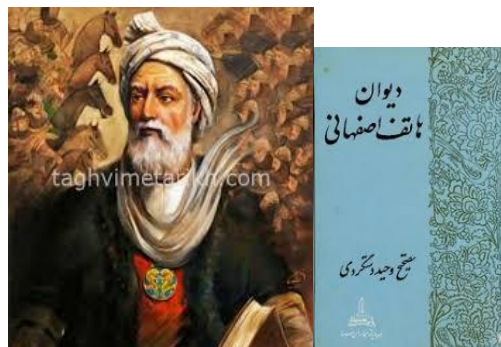
به داستان حضرت ابراهیم و حضرت موسی (ع) اشاره دارد.

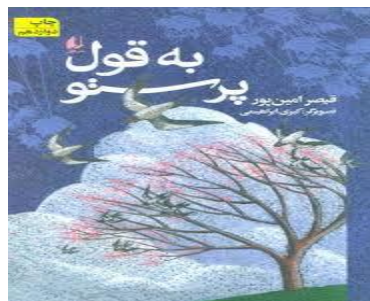
اعلام

در سرودن غزل از سعدی
و حافظ پیروی
میکرد «ترجیع بند» عرفانی
وی نیز مشهور است

سید احمد
از شاعران دوره
افشاریه و زندیه
است.

هاتف اصفهانی:

شعری برای جنگ او یکی
از بهترین اشعاری است که
تا کنون درباره ی جنگ
تحمیلی سروده شده است.

آثار دیگر او می توان به کوچه ی
آفتاب، تنفس صبح، مثل چشمه
مثل رود، به قول پرستو، آینه های
ناگهان، گل ها همه آفتاب گردان
اند و دستور زبان عشق اشاره کرد.

قیصر امین پور

استاد دانشگاه و شاعر
معاصر، وی از شاعران
موفق پس از انقلاب به
شمار میرود.

رساله قشیریہ:

نوشته ی ابوالقاسم قشیری از
عارفان قرن پنجم است. اصل این
کتاب به زبان عربی است و یکی
از شاگردان قشیری آن را به
فارسی برگردانده است.

موضوع این کتاب، معرفی برخی
از بزرگان عارف و شرح
اصطلاحات و الفاظ رایج میان
انهاست. این اثر باتصحیح و
تعلیقات استاد فروزانفر به چاپ
رسیده است.

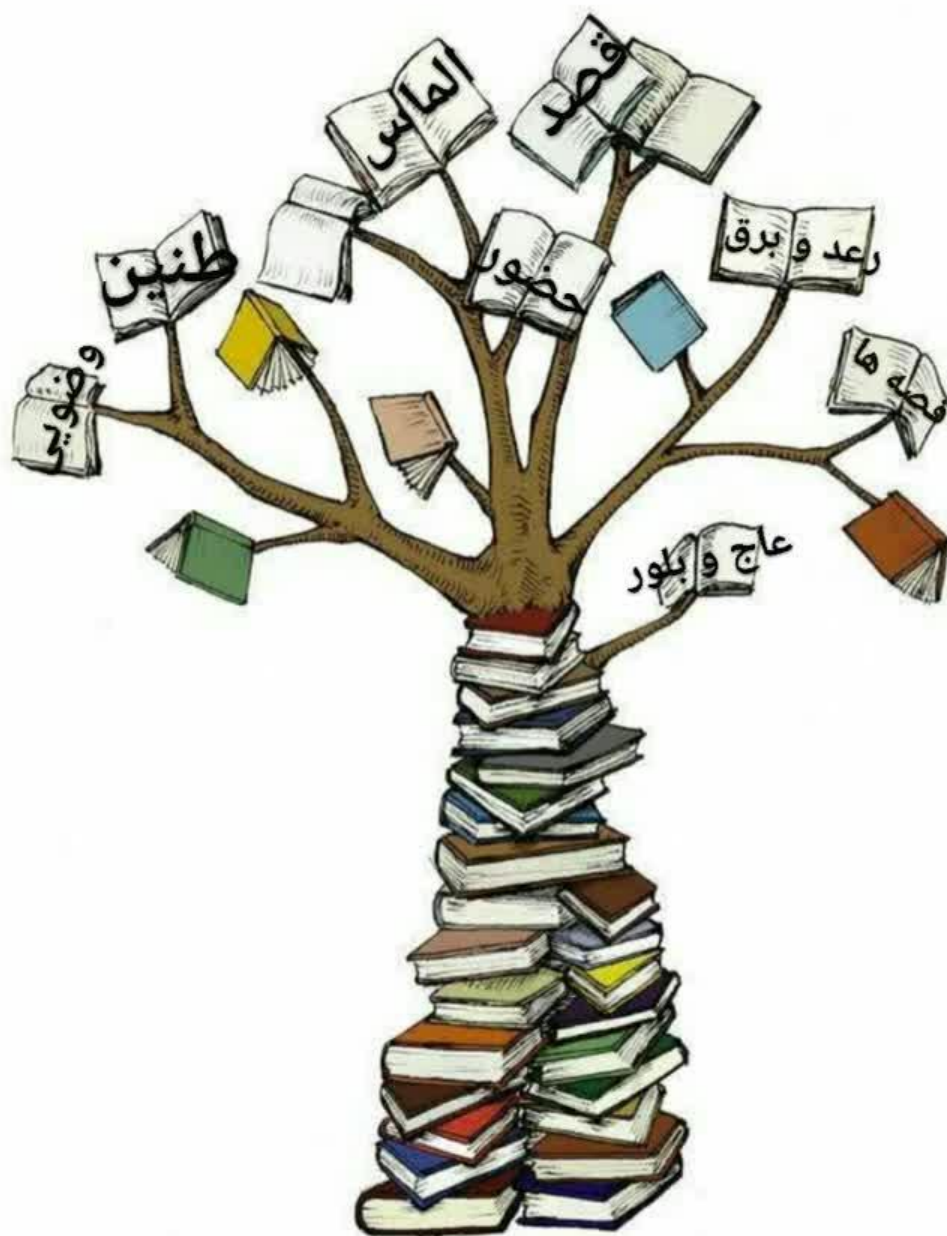

هم خانواده ها

هم خانواده و خوشه واژه های مرتبط با هم را پیدا کنید و بنویسید.

هم خانواده یا خوشه واژه کلمات داده شده را از درس بیابید و در قالب جمله ای از متن درس بنویسید.

واژه‌یاب

توفنده	پرخروش، خروشان
نیت	قصد، آهنگ، عزم
طنین	آهنگ، انعکاس صدا
بوریا	حصیری که از نی ساخته می شود
خشت	آجر، آجر خام
اعلام	جمع عَلم، پرچم «عَلم در عربی به معنای نشان، مشخصه، نشان راه، شخصیت برجسته و... هم به کار رفته است. عَلم از ریشه علم است و در اصل، معنای شناخته یا شناساننده داشته است. به همین دلیل پرچم را که در قدیم شناساننده سپاه بوده است، عَلم می نامیدند»
ارباب	جمع رب، مالک، صاحب، کارفرما
خداوند	در این جا به معنی صاحب است
غلام	خدمتکار
ازان	مال، برای
انبوه	مقدار زیاد، فراوان
هرگز	هیچ وقت

به خدا چه بگویم؟

یک روز یک غلام گوسفندان اربابش را برای چریدن به صحرا برد. گوسفندان در دشت مشغول چرا بودند که مسافری از راه رسید و بادیدن انبوه گوسفندان، به سراغ آن غلام [چوپان] رفت و گفت: «از این همه گوسفندانت، یکی را به من بده».

چوپان گفت: «نه، نمی توانم این کار را بکنم؛ هرگز!».

مسافر گفت: «یکی را به من بفروش».

چوپان گفت: «گوسفندان از آن من نیست».

مسافر گفت: «خداوندش را بگوی که گرگ ببرد».

چوپان گفت: «به خدای چه بگویم؟»

مفهوم حکایت:

امانت داری یکی از بزرگترین صفاتی است که بسیار به آن سفارش شده است و انسان باید از امانت دیگران مراقبت کند و به هیچ قیمتی نگذارد که آسیبی به امانت دیگران که اکنون در درست اوست، برسد. در سوره نساء ایه 58 سفارش شده است: «ان الله یامرکم ان تودوا الامانات الی اهلها»: «همانا خداوند به شما فرمان داده که امکانات را به صاحبان آنها برگردانید»

نمونه سوال ستایش و درس اول

سوالات تستی:

1- در بیت «گلستان کند اتشی بر خلیل/ گروهی بر آتش برد ز اب نیل» چه آرایه های ادبی وجود دارد؟

الف) مراعات نظیر - تلمیح ب) تلمیح - تضاد ج) تضمین - تخلص د) جان بخشی - تضاد

2- ساختار شعر «به نام خدایی که جان افرید» و «پیش از اینها» چیست؟

الف) عرفانی ب) طنز ج) اجتماعی د) علمی

3- ایه ی «نحن اقرب الیه من حبل الوريد» با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟

الف) خداوند بخشنده ی دستگیر / کریم خطابخش پوزش پذیر

ب) به درگاه لطف و بزرگیش بر / بزرگان نهاده بزرگی ز سر

ج) با وضویی دست ورویی تازه کرد / با دل خود گفت و گویی تازه کرد

د) دوستی از من به من نزدیک تر / از رگ گردن به من نزدیک تر

4- در کدام گزینه معنی «پرستار» با سایر گزینه ها فرق دارد؟

الف) تو پنداری که در کار خدایی / تو پیوسته پرستار هوایی

ب) سال ها شد که هوادار وی ام / روی بر خاک پرستار تو ام

ج) جان پرستاری تن کرد همی / چو خود افتاد پرستار نداشت

د) پرستار امرش همه چیز و کس / بنی آدم و مرغ و مور و مگس

5- در ساختار کدام واژه، بن مضارع به کار رفته است؟

الف) سروده ب) پرستار ج) ساختمان د) گفتار

سوالات تشریحی:

6- رساله ی قشیریه در چه قرنی نوشته شده است؟

7- در گروه زیر بن های مضارع را مشخص کنید.

[والیت - سرسبزی - پیچیده - درخشان - حیران - نشانه - آفرینش - ستایش - آایش - تابناک]

8- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید؟

تأمل در آینه دل کنی / صفایی به تدریج حاصل کنی

مُحال است سعدی که راه صفا / توان رفت جز بر پی مصطفی

9- شاعر در مصراع « اینجا خانه خوب خداست » به چه نکته ای اشاره دارد؟

10- مفهوم حکایت «به خدا چه بگویم؟» چیست؟

سوالات درست و نادرست:

11- دستور زبان عشق از آثار قیصر امین پور است.

☐ نادرست

☐ درست

12-خشت به معنای زیور است.

درست ☐ نادرست ☐

13-هاتف اصفهانی از شاعران دوره قاجاریه است.

درست ☐ نادرست ☐

14-پرستار هم خانواده پرستش است.

درست ☐ نادرست ☐

15-شعر ستایش قالب غزل دارد.

درست ☐ نادرست ☐

سوالات جاخالی:

16-برای درک بهتر هر اثر باید به و آن توجه کرد.

17-هاتف اصفهانی در سرودن غزل از و پیروی میکرد.

18-بوستان سعدی به باب تقسیم می شود.

19-در بیت آخر ستایش شاعر نام خود را وارد شعر کرده است به این کار می گویند.

20-کریم به معنای و پرستار به معنای است.

پاسخنامه

- 1-ب 2-الف 3-د 4-ج 5-ب
- 6-رساله قشیریه در قرن 5 توسط ابوالقاسم قشیری نوشته شده است.
- 7-پیچیده - درخشان - نشانه - آفرینش - ستایش - آایش - تابناک
- 8-تأمل کردن: اندیشیدن، فکر کردن - به تدریج: کم کم - مُحال: ناشدنی، غیرممکن - صفا: پاکی، پاک دلی، خلوص
- 9- در مصرع «خانه خوب خداست» منظور از خانه، مسجد است.
- 10-توجه به امانت داری و بیان اهمیت و ارزش آن
- 11-درست 12-نادرست 13-نادرست 14-درست 15-نادرست
- 16-برای درک بهتر هر اثر باید به ساختار و محتوای آن توجه کرد.
- 17-هاتف اصفهانی در سرودن غزل از سعدی و حافظ پیروی میکرد.
- 18- بوستان سعدی به ده باب تقسیم می شود.
- 19- در بیت آخر ستایش شاعر نام خود را وارد شعر کرده است به این کار تخلص می گویند.
- 20- کریم به معنای بخشنده و پرستار به معنای مطیع و فرمانبردار است.

کاری از شهین دخت مخمل باف

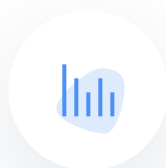
سرگروه ادبیات شهرستان بیرجند، خراسان جنوبی

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد